

Neúrazové urgentní stavy

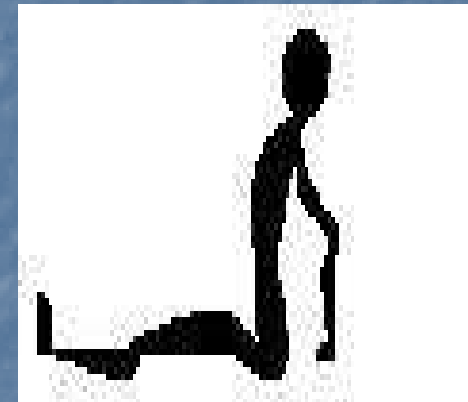
Podle výukové prezentace MUDr. Vojtěcha Peřiny a
Bc. Barbory Zuchové upravila Mgr. Zdeňka Kubíková 10/ 2007

Infarkt myokardu

- omezení nebo přerušení dodávky O_2 k srdečnímu svalu
- bolest na hrudi, často opakovaná
- nauzea, zvracení, pocení, neklid, strach ze smrti, dušnost

Léčba:

- volání ZZS
- uklidnění
- poloha v polosedě
- nepodávat tekutiny

U léčených pacientů se aktivně ptát po lécích.

Cévní mozková příhoda

- přerušeni přívodu krve do mozku-ischemie
- krvácení do hlavy
- různé stupně závažnosti
- **Příznaky:** od zmatenosti , ochrnutí části těla, zhoršení slovní komunikace (*může připomínat opilost*) až po okamžitou smrt

- *Náhlá bolest hlavy, poprvé v životě, u lidí do 30 let – podezření na subarachnoidální krvácení - ZZS*

První pomoc cévní mozková příhoda

- kontrola životních funkcí
- pacient při vědomí – absolutní klid, bez pohybu !!!
- pacient v bezvědomí ....
- neprodlené volání ZZS **155**

Astmatický záchvat

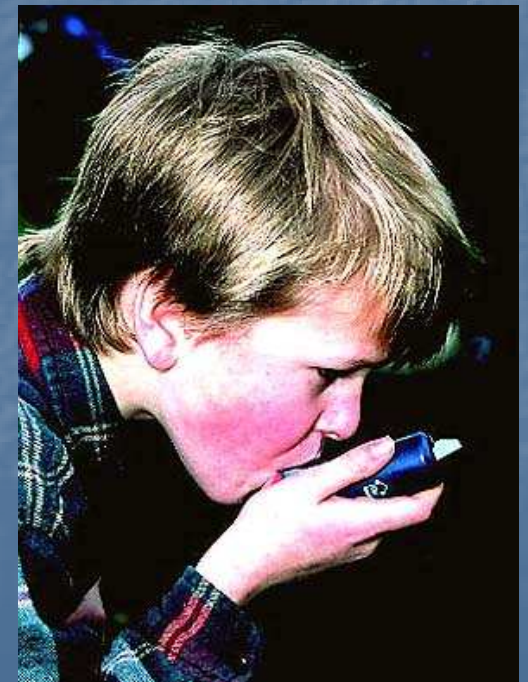
Bronchiální astma je chronické alergické onemocnění bronchů projevující se záchvaty zúžení průsvitu bronchů jako neadekvátní reakce na různé podněty (např. psychický stres, námaha, zevní alergen).

Příznaky: dušnost při výdechu, sípání, kašel

Pomoc : poloha

výzva k aplikaci léků (sprej)
ZZS 155

Cukrovka – *Diabetes mellitus*

- porucha regulace hladiny cukru v krvi (glykémie). Nemocný si aplikuje hormon inzulín nebo bere léky. Každý léčený diabetik by měl mít u sebe průkaz!

hyperglykémie - ještě neléčený nebo špatně léčený pacient
kóma během desítek hodin a dní

hypoglykémie - po aplikaci inzulínu se nenají nebo sportuje,
případně si aplikuje větší množství kóma
během desítek minut až několika hodin

První pomoc - cukrovka

Příznaky: porucha vědomí, možný zápach z úst, hlad, bolest hlavy, slabost, motorický neklid

Pomoc: *předpokládáme spíše hypoglykémii*
při vědomí - sladký nápoj nebo cukr
bezvědomí – kontrola životních funkcí

ZZS 155

Náhlé příhody břišní

- akutní příhoda z mnoha příčin
- plošná nebo lokalizovaná bolest, často šokující
- prknovité stažení svalů břišní stěny (*není vždy*)
- zvracení, pokles TK, nitkovitý puls, rozvoj šoku, někdy teplota
- okamžitý transport na chirurgii – **ZZS 155**
  - nedávat napít
  - chladit místo bolesti
  - úlevová poloha @
  - *nepodávat léky proti bolesti*

Generalizovaný záchvat křečí

nejčastější příčinou **epilepsie** a u dětí **febrilní křeče**

Příznaky:

- porucha vědomí, neschopnost komunikovat
- může být mnutí rukou, mlaskání, výkřik...
- při velkém záchvatu celkové křeče a záškuby trvající několik sekund, často krátké bezdeší, pokousání jazyka, možné pomočení, pokálení a pěna u úst
- po záchvatu bezvědomí, ztráta paměti, dezorientovanost

Pomoc:

- zabránit sebepoškození, ne násilí...
- po záchvatu kontrola životních funkcí
- u febrilních křečí snižovat horečku (studené zábaly)
- **ZZS 155**

KOLAPS

- náhle vzniklá porucha vědomí
- vzniká nedokrvením mozku
- např. při únavě, vyčerpání, úlek, rychlé postavení atd.

Uzavření dýchacích cest otokem

- po bodnutí hmyzem (včela, vosy), hlavně u alergiků
- u kojenců a batolat prudký zánět v oblasti hrtanu (virová laryngitida nebo epiglottitida)

Příznaky: dušnost při vdechu, kašel, pak cyanóza, u infekcí předchází příznaky chřipky

První pomoc: rychle **ZZS 155**, chlazení, poloha vsedě

Hyperventilační tetanie

Nadměrným dýcháním dochází ke změně pH krve s charakteristickou křečí (tetanie).

Vzniká: hysterie, volní hyperventilace, výkon

Pomoc: zpětné dýchání do sáčku

Vzniká: při potápění na nádech dojde nadměrným dýcháním k poklesu hladiny CO_2 v krvi -> chybí stimul k nádechu. Pokud se postižený nenadechne, dochází k poklesu hladiny O_2 v krvi pod kritickou hodnotu a k bezvědomí.

Pod vodou je to osudné!!!

Akutní stavy v psychiatrii

- psychomotorický neklid + agrese
- stavy zmatenosti
- sebevražedné jednání

V provizorních podmínkách obtížně řešitelné:

- snaha navázat kontakt
- mluvit srozumitelně
- nepřibližovat se blíže než 2 m
- nezůstávat o samotě s postiženým
- v případě nutnosti fyzického omezení je ideální mít na každou končetinu jednoho pomocníka